

Ο.Γ.Π.

Αθήνα, 1/7/99

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

(συμπληρωματικό σημείωμα)

Σε συνέχεια προηγούμενου σημειώματος σχετικού με την “πολιτική στρατηγική” της κυβέρνησης στους μήνες μέχρι τις εκλογές, σημειώνω τα ακόλουθα, ορισμένα από τα οποία ίσως επαναλαμβάνουν προηγούμενες θέσεις:

Πρώτον, το μείζον είναι η δημιουργία πολιτικού σκηνικού στο οποίο η κυβέρνηση - πρωθυπουργός να διατηρούν την πρωτοβουλία - υπεροχή. Αν επικρατήσει αντίθετο κλίμα, δημιουργεί μια δυναμική που κινείται από μόνη της.

Η πολιτική κυριαρχία σχετίζεται με πολλούς παράγοντες, όπως:

- Πολιτικό στίγμα που φέρνει το ΠΑΣΟΚ πιο κοντά στον κόσμο που έχει ανάγκη. Πολιτικά - Σημειολογικά αυτό συνεπάγεται την ανάγκη μιας πιο ισόρροπης αναφοράς στο όνομα του πρωθυπουργού και στο ΠΑΣΟΚ. Ενώ το πρώτο παίζει πολύ έντονα σε νέους ψηφοφόρους που ψηφίζουν “Σημίτη”, για τον παραδοσιακό ψηφοφόρο, η αναφορά στο “ΠΑΣΟΚ”, ενεργοποιεί μακροχρονιότερους δεσμούς και συναισθηματικά στοιχεία.
- Βεβαίως, πέραν του παραπάνω, μεγαλύτερη σημασία έχει η αναφορά (με τρόπο που να υποδηλώνει το βάρος που έχει για τον πρωθυπουργό και το ΠΑΣΟΚ) στα σοβαρά και γνωστά προβλήματα του αγροτικού και οικονομικά πιο αδύναμου χώρου. Δεν αρκεί τί κάναμε, ούτε τί θα κάνουμε. Πρέπει σημειολογικά να θιγούν και θέματα που έστω και αν είναι δύσκολο να γίνουν σοβαρά πράγματα σήμερα, ωστόσο αυτά εξακολουθούν να βρίσκονται υψηλά στην agenda της κυβέρνησης και να ελπίζει ο πολίτης ότι υπάρχει μια προοπτική.

- Επιλεκτικές συγκρούσεις με καταστάσεις, θέματα, πρόσωπα, που να δείχνουν ότι η κυβέρνηση τολμά να παίρνει πρωτοβουλίες να δίνει λύσεις, και να συγκρούεται ακόμα και με δικά της πρόσωπα, όταν αυτά δεν παίζουν σωστά το ρόλο τους. Η διαβρωτική επίδραση μιας παθητικής λειτουργίας είναι ισχυρή, τόσο μέσα στο μηχανισμό του κόμματος, όσο και προς τα έξω:

Δεύτερον, υπάρχει ένα θέμα προσώπων, η παραμονή των οποίων σε καίριες θέσεις έχει ένα κόστος που πληρώνεται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες. Το κόστος Τζουμάκα π.χ. πληρώθηκε στις Ευρωεκλογές, με άγνωστο, αλλά πολύ ορατό βάρος.

Εδώ εντάσσεται και η ανάγκη επανένταξης στο κυβερνητικό σχήμα προσώπων μεγάλης αποδοχής από πλευράς ικανοτήτων, αναγνώρισης κ.λ.π.

Εν γένει, η κυβέρνηση, πέρα από τα πολιτικά που προανέφερα, πληρώνει στις εκλογές πολύ συγκεκριμένες (και γνωστές από δημοσκοπήσεις, αναλύσεις κ.λ.π.) εξελίξεις, όπως:

- Οτσαλάν
- Ασφάλεια πολιτών
- Παιδεία
- Αγροτική πολιτική
- Ολυμπιακή - Μεταφορές
- Υγεία
- Καθυστερήσεις έργων
- Ανεργία
- Καθυστερήσεις αγροτικών αποζημιώσεων και διαδικασιών για νέους αγρότες

Τρίτον, υπάρχει θέμα χειρισμού ατόμων, τα οποία εισέρχονται στην κυβέρνηση ή αλλού, ως “παραχώρηση” έναντι πρωτοκλασάτων στελεχών, και όχι ως “ενωτική” κίνηση και πρωτοβουλία του πρωθυπουργού. Το πολιτικό αποτέλεσμα είναι βέβαια διαφορετικό.

Τέταρτον, υπάρχει θέμα στρατηγικής στο μάρκετινγκ των πολιτικών εξελίξεων/αποφάσεων. Η επιλογή της Θεσ/νίκης πρόσφατα είναι ένα τεράστιο θέμα που πέρασε ως 3ο ή 4ο. Έχουμε ένα πάγιο και σοβαρό έλλειμμα στο πεδίο αυτό.

Προβάλλουμε γεγονότα, και αυτά όχι όπως θα ήταν δυνατό, χωρίς να διασυνδέσουμε στοιχεία μεταξύ τους και χωρίς να υπάρχει προετοιμασία πολιτικού σκηνικού για 1-2 μήνες από πριν - εννοείται γεγονότα κάπως λιγότερο “βαριά” - απότι π.χ. οι Ευρωεκλογές, το Συνέδριο, η εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας κ.λ.π.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αδυναμίας πολιτικού μάρκετινγκ:

Οι εκπαιδευτικοί μεταξύ 1993 και 1998 αυξήθηκαν κατά 12 χιλ. περίπου, ενώ επίσης 8 χιλ. έγιναν από έκτακτοι, τακτικοί. Για όλον τον υπόλοιπο δημόσιο τομέα αντίστοιχα η αύξηση ήταν αθροιστικά 8 χιλ. άτομα. Και όμως η κυβέρνηση απολογείται συνεχώς για αδιαφορία στην στελέχωση της παιδείας.

Πέμπτον, υπάρχει μια ισχυρότατη αυτονόμηση των υπουργών στις εξαγγελίες και ενέργειές τους, που παράγει τα αποτελέσματα μιας αποσπασματικής πολιτικής αντί μιας πολιτικής πιο συνεκτικής και συντονισμένης. Υπάρχει ακόμα περισσότερο διπλή αδυναμία:

- α) Αποτελεσματικού μάρκετινγκ ακόμα και μεμονωμένων δράσεων
- β) Λιγότερο ετερόκλιτου (δεν τολμώ να σκεφτώ “ενιαίου”) πολιτικού - ιδεολογικού λόγου

Έκτον, υπάρχει τεράστιο έλλειμμα εξήγησης στα στελέχη και στον κόσμο του ΠΑΣΟΚ γιατί η πολιτική που ακολουθείται, εκφράζει ένα σύγχρονο ΠΑΣΟΚ και όχι το “Μάνο” ή τη Ν.Δ.

Έβδομον, τίθεται θέμα διαμόρφωσης μιας “στρατηγικής πολιτικής” απέναντι στη δράση της Ν.Δ. και των άλλων κομμάτων. Τί προβάλλουν, πώς το απαντάμε, ποιά υψηλά ή άλλα στελέχη εμπλέκονται, τί πρωτοβουλίες εμφανίζουμε, πότε, πώς.

Εν γένει η δραστηριοποίηση του κυβερνητικού έργου είναι χρήσιμη αλλά μπορεί να πάει χαμένη αν δεν ενταχθεί σε μια ελεγχόμενη πολιτική διαχείριση και σε μηχανισμούς κατάλληλης προβολής. Το πρόβλημα δεν εξαντλείται πλέον στην εργατική επιμέλεια της κυβέρνησης. Το ζητούμενο είναι άλλης τάξης, και σε αυτό εντάσσεται και υποτάσσεται η εντονότερη δραστηριοποίηση.

Στα πλαίσια ενός συνολικότερου πολιτικού σχεδίου, κάποια ομάδα να χρεωθεί να ετοιμάσει ένα σχέδιο δράσεων, εξαγγελιών, προβολής. Η ομάδα να είναι ολιγομελής και να έχει έναν και μόνο διακριτό υπεύθυνο.

Παράλληλα, ειδική ομάδα από αρμόδιο υπουργείο, ΓΓΤΠ, γραφείο Πρωθυπουργού, ανεξάρτητα πρόσωπα, θα επεξεργάζεται για κάθε μείζον θέμα τα βασικά σημεία προβολής και διασύνδεσης με άλλα πεδία της πολιτικής, αντιπαράθεσης - διαφοροποίησης με αντιπολίτευση κ.λ.π. Μια σειρά από αποστολές πρέπει να ανατεθούν ανάλογα με την ικανότητα των προσώπων να λειτουργήσουν αποτελεσματικά ή όχι, σε σχέση με το στόχο, και όχι τη θεσμική τους θέση. Επιπλέον, πρέπει να ξεφύγετε από το στενό κύκλο προσώπων που τους έχετε εμπιστοσύνη και τους έχετε συνηθίσει, γιατί δεν σημαίνει ότι μπορούμε ν' ανταπεξέλθουμε με την ίδια επιτυχία σε όλα τα ζητούμενα. Να διευρύνετε τους χειρισμούς, τα πρόσωπα, τα θέματα.

Ενδεικτικά εντελώς στοιχεία στρατηγικού προγραμματισμού:

Ιούλιος	Αποφάσεις για Νοσοκομείο Λάρισας
Αύγουστος	;;;
Σεπτέμβριος	Έκθεση Θεσ/νίκης - Τί προβάλλουμε Προβολή Γ' Κ.Π.Σ.
Οκτώβριος	Πολιτική τιμολόγησης ενεργειακών πόρων (ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο κ.α.)
Νοέμβριος	Παρουσίαση προγράμματος αξιοποίησης Ελληνικού
Δεκέμβριος	Σύνοδος Ελσίνκι. Ελληνοτουρκικά, Εγκαίνια Μετρό, Έγκριση Γ' ΣΠΑ, Έναρξη καμπάνιας, Παρουσίαση προγράμματος παρεμβάσεων στην Αθήνα για το 2004

Σ' ένα περιεκτικό Επιχειρησιακό Σχέδιο μπορούν να ενταχθούν πολλές ενέργειες, πολιτικές, οικονομικές, θεσμικές επικοινωνιακές, κ.α. Παραδείγματα:

- Απόφαση για το πού θα γίνει Εθνική Βιβλιοθήκη και προβολή θεμελίωσής της
- Προβολή της επιλογής της κυβέρνησης να δοθεί το Ολυμπιακό Χωριό για Εργατικές Κατοικίες. Ένα μείζον γεγονός έχει περάσει σχεδόν απαρατήρητο στην κοινή γνώμη.

Όγδοον, υπάρχει βεβαίως η ανάγκη έντασης της αποτελεσματικότητας και της εμπέλειας του κυβερνητικού έργου. Εδώ εντάσσονται οι προτάσεις των επιμέρους πολιτικών, υπουργείων και φορέων.

Ένατον, στα όσα επισημαίνονται σε άλλα χαρτιά, προσθέτω τα εξής, που μπορεί να αποτελέσουν ή αποτελούν έτσι κι αλλιώς θέματα αιχμής στη διάρκεια των επόμενων μηνών:

- Αποφάσεις για Γ' ΚΠΣ
- Πόλεμος στη γραφειοκρατία, μάχη για φιλικές σχέσεις διοικητικής μηχανής - πολίτη. Αν δεν εμφανιστεί ως μια γενικευμένη πολιτική και εξαντληθεί σε κάποιους αριθμούς τηλεφώνου για εξυπηρέτηση κ.λ.π., η επίπτωση είναι οριακή.
- Θέματα βασικών λειτουργιών Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.χ. πολεοδομίες).
- Επίλυση μεγάλων θεμάτων π.χ. λειτουργία Νοσοκομείου Παπαγεωργίου, Λάρισας κ.α.
- Απόφαση για το Πανεπιστημιακό νοσοκομείο Αττικής, για το οποίο το Υπ. Υγείας συμφωνεί και το Υπ. Παιδείας εξακολουθεί να ζητά πίστωση χρόνου επί 2 χρόνια.
- Μουσείο Ακρόπολης. Υπάρχει κινητικότητα;

- Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης Γουλανδρή. Το ίδιο.
- Πρόσληψη Συνοριακών Φυλάκων
- Πρόσληψη Φρουρών Ειδικών Καθηκόντων
- Στην Ελλάδα ανθεί εκτεταμένο δουλεμπόριο γυναικών και παιδιών σε συνδυασμό με μια απόλυτη περιφρόνηση της αξίας της ανθρώπινης ζωής από πλευράς Ευρωπαίων μεταναστών (Αλβανοί, κ.α.) πρωτόγνωρη για τα ελληνικά έθιμα. Κυβέρνηση/πρωθυπουργός θα έπρεπε να εξαγγείλουν και προωθήσουν αυστηρό και αποτελεσματικό σύστημα κυρώσεων. Θα είχε ιδιαίτερη απήχηση, όχι μόνο από πλευράς ασφάλειας, αλλά γενικότερα.
- Υπ. Μεταφορών - Μεταφορές - ΥΠΕΧΩΔΕ

Το Μετρό τελειώνει και σύμφωνα με το σημείωμα του Υπ. Μεταφορών υπάρχει μεγάλη απραξία στο θέμα πάρκινγκ κοντά στους σταθμούς. Όταν προκύψει σύντομα το πρόβλημα, χωρίς να έχει αρχίσει έστω κάποια υλοποίηση, όλοι θα τα βάλουν με την κυβέρνηση, και θα ακυρωθεί ένα μέρος του οφέλους από Μετρό.

- Παράνομη στάθμευση

Το σύστημα πάρκινγκ του Δήμου Αθηναίων και άλλων δήμων πολεμήθηκε, από διάφορους, λυσσαλέα, παρότι είχε λειτουργήσει αποτελεσματικά. Αποτέλεσμα η γνωστή εικόνα στο κέντρο της Αθήνας.

Δέκατον, είναι ορατή η πιθανότητα σύγκρισης το Φθινόπωρο ή στις γιορτές σε θέματα παιδείας. Υπάρχει σχέδιο; Προσωπικά δεν έχω την αίσθηση ότι υπάρχει σαφής εικόνα με ποιό τρόπο η οικογένεια και τα παιδιά έχουν εισπράξει τη μεταρρύθμιση. Θα ήταν σκόπιμο να ζητηθεί ειδική έρευνα γι αυτό. Τα αποτελέσματά της θα ήσαν χρήσιμα από περισσότερες απόψεις.

Η πρόσφατη απόφαση Σ.τ.Ε. περί αντισυνταγματικότητας των Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ) θα ενισχύσει τους πυρήνες αντίδρασης σε μια σειρά Πανεπιστήμια.

Ενδέκατον, ξανά στις γνωστές φοροελαφρύνσεις και συμπληρωματικά σε προηγούμενο σημείωμά μου. Από το πλεόνασμα των 200-300 δις που αναφέρει το Υπ. Οικονομικών δεν έχουν αναφερθεί τα ποσά που λόγω αύξησης των εσόδων ή για άλλους λόγους αφορούν τρίτους. Τα ποσά αυτά είναι σημαντικά (γύρω στο 30% του συνόλου).

Κάνοντας αφαίρεση του θέματος αυτού, γίνεται η εξής υπόθεση:

- Πλεόνασμα ρεαλιστικό-πραγματικό 1999 = 200 δις δρχ.
- Περιλαμβάνει μεταφορά 60 δις από 1998

Συνεπώς καθαρό πλεόνασμα 1999	140 δις δρχ. περίπου
Υπέρβαση δαπανών	120 δις δρχ. περίπου
Απώλεια για 0,3 μονάδες πληθωρισμού	50 δις δρχ. περίπου
Αρνητικό υπόλοιπο	- 30 δις δρχ. περίπου

Δεν υπολογίζεται η αυξητική επίδραση από την άνοδο των επιτοκίων.

Με βάση την παραπάνω εκτίμηση θάπρεπε να αυξηθεί η φορολογία (δεν γίνεται) ή να μειωθούν οι δαπάνες.

Κάνοντας ωστόσο περαιτέρω αφαίρεση του παραπάνω αποτελέσματος, πιστεύω, ότι από όλες τις προτάσεις που έχουν διατυπωθεί, θα έπρεπε να υιοθετηθεί το εξής πακέτο:

	Ετήσιο Κόστος
α) Πρόσληψη 700 φρουρών ειδικών καθηκόντων	4,6 δις δρχ.
β) Πρόσληψη 1000 συνοριακών φυλάκων (Το α+β να υλοποιηθούν μέχρι 1/1/2000)	8,3 δις δρχ.
γ) Επάνδρωση ν/σ Παπαγεωργίου στο 70% - Λειτουργία	;
δ) Στελέχωση ν/σ Λάρισας - Λειτουργία	;
ε) Προώθηση μονάδων για νεφροπαθείς	;
στ) Αποζημιώσεις ΕΛΓΑ και λοιπών φορέων, ώστε να μην απωλεσθεί περαιτέρω ο αγροτικός χώρος	
ζ) Προσλήψεις 4.000 ατόμων στα νοσοκομεία	26 δις δρχ.

η) Επέκταση αφορολογήτων ιδιοκατοίκησης στα 200 τ.μ. Η ικανοποίηση πολλών χιλιάδων οικογενειών (με ελάχιστη δημοσιονομική απώλεια) θα εκμηδενίσει οποιαδήποτε κριτική για επαναφορά του καθεστώτος που ίσχυε πριν 2 ½ χρόνια.	(ασήμαντο κόστος)
θ) Αύξηση αγροτικής σύνταξης κατά 4 χιλ. δρχ.	45 δις δρχ.
ι) Προσαρμογή στρατιωτικού μισθολογίου	20 δις δρχ.
ια) Εισαγωγή 2 νέων φορολ. συντελεστών στην κλίμακα (25%, 35%)	

Σύνολο που μπορεί να ποσοτικοποιηθεί	Πλέον των	105 δις δρχ.
	<u>Αρνητικό υπόλοιπο</u>	<u>30 δις δρχ.</u>
	Σύνολο	135 δις δρχ.

Στο ποσό αυτό των 135 δις θα πρέπει να προστεθούν και οι δαπάνες για διάφορες δράσεις που είναι αναγκαίες, αλλά δεν ποσοτικοποιούνται εύκολα. Συνεπώς φτάνουμε σε ένα ποσό 170 δις δρχ. (ως πρόσθετο καθαρό έλλειμμα και όχι ως μείωση κάποιου πλεονάσματος), που αποτελεί κατά τη γνώμη μου ένα ανώτατο πλαφόν. Υπενθυμίζω και “χοντρές” εκκρεμότητες, όπως χρέη νοσοκομείων, κ.α.

Σε σχέση με τον πληθωρισμό, πρέπει να θεωρηθεί μάλλον βέβαιο, ότι θα χρειαστεί να ληφθούν μέτρα, και μάλιστα από τον Ιούλιο ή Αύγουστο για 0,2 - 0,3 μονάδες. Το θέμα περιπλέκεται γιατί μια μείωση του φόρου στο πετρέλαιο, στο οποίο υπάρχει δυνατότητα, θα μετρήσει στο δείκτη καταναλωτή από τον Οκτώβριο και μετά. Τι μένει; Μεγαλύτερη μείωση τιμής βελτίωσης; Ξανά τα ΙΧ; Τιμές δημοσίων υπηρεσιών; Νομίζω ότι τα θέματα της δημοσιονομικής και αντιπληθωριστικής πολιτικής πρέπει να πάνε πακέτο. Οι όποιες ελαφρύνσεις ή άλλα μέτρα να ανακοινωθούν στη Θεσ/νίκη από τον πρωθυπουργό με το θέμα μέχρι τότε σε εκκρεμότητα και όχι αποφασισμένο, γιατί τότε θα έχουν ανακοινωθεί έτσι κι αλλιώς.

Ας σημειωθεί, ότι η έκθεση του Δ.Ν.Τ. δίνει μεγάλο βάρος στο δημοσιονομικό θέμα (ξέχωρο συνοπτικό σημείωμα για Έκθεση Δ.Ν.Τ.).